

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
Національного аерокосмічного
університету ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

М. В. Нечипорук

« 02 » _____ 2021 р.

ПРОГРАМА

ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

з іноземної мови

для конкурсного відбору вступників до аспірантури

для здобуття ступеня доктора філософії

Харків

2021

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програму вступного іспиту до аспірантури Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» з іноземної мови розроблено відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23 березня 2016 року № 261.

Програма вступного іспиту з іноземної мови відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, та передбачає практичне володіння іноземною мовою та високий рівень сформованості функціональної, мовної та мовленнєвої компетенції відповідно до якої вступники до аспірантури Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського мають продемонструвати: здатність розуміти основний зміст складних текстів професійного (академічного) спрямування; розуміння фахових дискусій у галузі професійного спрямування; уміння чітко й деталізовано висловлюватися щодо запропонованих тем дискусії, обґрунтовувати власне бачення недоліків та переваг питань, що обговорюються.

Під функціональною компетенцією слід розуміти володіння іноземною мовою для академічних цілей, а саме: вміння читати наукові тексти (першоджерела), анотувати та реферувати їх; слухати та конспектувати лекції; готувати та проводити презентації й семінари.

Відповідно до мовної компетенції передбачається володіння вступником орфографічними, орфоепічними, лексичними, фонетичними, граматичними та стилістичними нормами сучасної іноземної мови.

Мовленнєва компетенція охоплює рецептивні та продуктивні навички і вміння. Вступник на освітньо-наукову програму підготовки доктора філософії повинен брати участь в усному спілкуванні іноземною мовою в обсязі, передбаченому програмою матеріалу.

II. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ СКЛАДОВИХ ІСПИТУ

Вступний іспит з іноземної мови для вступу на навчання для здобуття ступеня доктора філософії на основі раніше здобутого ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) передбачає три складові: читання та переклад автентичного тексту; анотування; усне мовлення.

На вступному іспиті перевіряється рівень сформованості іншомовної комунікативної компетенції – здатності користуватися мовою залежно від

ситуації, здатності та реальної готовності до спілкування адекватно меті, напрямку і ситуації спілкування, готовності до мовної взаємодії і взаєморозуміння.

ЧИТАННЯ

Вступник повинен:

- розуміти основні моменти тексту, його загальний зміст;
- володіти всіма видами читання (вивчаючим, ознайомлювальним, переглядовим і пошуковим);
- виконувати різні види робіт з оригінальною літературою з фаху відповідно до визначених завдань, що полягають у розумінні змісту й отриманні різноманітної інформації з оригінального джерела, що прочитано;
- читати й розуміти тексти загальнонаукового та професійно-орієнтованого характеру;
- читати без словника зі швидкістю 550-600 друкованих знаків за хвилину (обсяг матеріалу для одноразового контролю – 950 друкованих знаків);
- читати за допомогою галузевого словника із швидкістю не менш, ніж 300 друкованих знаків за хвилину (обсяг матеріалу для одноразового контролю не менш, ніж 1250 – 1500 друкованих знаків за одну академічну годину);
- робити висновки на основі обробки отриманої інформації;
- читати статті та повідомлення з сучасних проблем, автори яких займають особливу позицію або мають особливу точку зору;
- розуміти сучасні тенденції розвитку суспільно-політичних наук;
- добре розуміти адаптовану літературу свого рівня, статті загальної наукової тематики в Інтернеті, газетах і журналах, незважаючи на незнайому лексику.

ПЕРЕКЛАД

Під час виконання перекладу вступник на освітньо-наукову програму підготовки доктора філософії повинен вміти:

- дотримуватися граматичних та лексичних особливостей обох мов а також змісту фактичного початкового контексту;
- працювати з двомовним та одномовним словниками;
- вибирати з двомовного словника відповідні українські або іншомовні еквіваленти;
- давати адекватний переклад на основі розпізнавання синтаксичної структури речення відповідно жанру тексту (науковий, технічний, суспільно-політичний, професійного спрямування);
- дотримуватися письмових норм прийнятих для цільової мови, розподіляти текст на абзаци.

АНОТУВАННЯ

При виконанні анотування вступник до аспірантури повинен:

- виявляти вміння адекватно передавати зміст наукового тексту іноземною мовою, користуючись термінологією та необхідним словниковим запасом;
- володіти прийомами структурної побудови анотованого тексту;
- використовувати засоби зв'язності тексту та дискурсивних маркерів;
- дотримуватися наукового стилю викладу інформації.

УСНЕ МОВЛЕННЯ

Монологічне мовлення.

За допомогою монологічного мовлення вступник на освітньо-наукову програму підготовки доктора філософії повинен:

- в розгорнутій формі висловлювати свої думки, наміри, оцінку подій і т. д.;
- вміти комунікативно-мотивовано, логічно, послідовно і складно, досить повно і правильно в мовному відношенні викладати свої думки в усній формі
- вміти представляти себе;
- володіти мовленнєвим етикетом повсякденного й професійного спілкування;
- володіти всіма видами монологічного мовлення (інформування, пояснення, уточнення тощо);
- самостійно визначати структуру, композицію і мовні засоби;
- вміти представляти презентації;
- вміти робити коротке непередбачене повідомлення на запропоновану тему;
- вміти виступати на конференціях з доповідями та повідомленнями.

Діалогічне мовлення.

За допомогою діалогічного мовлення вступник на освітньо-наукову програму підготовки доктора філософії повинен вміти:

- дотримуватися структурної різноманітності реплік;
- адекватно використовувати структурно-функціональний тип діалогу відповідно до ситуації спілкування;
- починати бесіду, вести та завершувати її;
- вести бесіду, демонструючи елементи розпитування, пояснення, висловлення власної думки тощо;
- вміти встановлювати контакти у ситуаціях повсякденного, професійного та наукового спілкування (контакти по телефону, обмін інформацією /дискусія/диспут у ході семінарів, конференцій тощо).

ІІІ. ХАРАКТЕР НАВЧАЛЬНОГО МОВНОГО ТА МОВЛЕННЄВОГО МАТЕРІАЛУ

Правила читання

Для розвитку навичок і вмінь читання вступник на освітньо-наукову програму підготовки доктора філософії повинен у галузі орфоепії володіти на рівні автоматизму вимовою всіх звуків іноземної мови до міри, що забезпечує можливість зрозуміння промовленого тексту.

Вступник на освітньо-наукову програму підготовки доктора філософії повинен також володіти пауза цією на основі синтагматичного ділення речення, зв'язністю сприйняття і відтворення синтагм і основними інтонаційними контурами.

ГРАМАТИЧНИЙ МІНІМУМ

Англійська мова

Морфологія

1. Артикль. Означений, неозначений. Основні правила вживання.
2. Іменник. Визначення і класифікація іменників. Рід іменників. Число іменників. Синтаксичні функції іменників у реченні. Присвійний відмінок. Прийменники, еквівалентні українським відмінкам.
3. Прикметник. Класифікація, синтаксичні функції прикметників. Способи утворення ступенів порівняння прикметників. Звороти типу: *as...as*, *not so...as*, *the more...the better*.
4. Прислівник, його види (місця, часу, способу дії, ступеня, причини, мети, наслідку), ступені порівняння та синтаксичні функції.
5. Числівник, його види (кількісні, порядкові) і їх утворення. Дріб. Читання формул, хронологічних дат, позначення часу.
6. Займенник(загальні відмінності), його види (особові, вказівні, питальні, зворотні, підсилювальні, присвійні, сполучні, взаємні, неозначені, заперечні, кількісні). Неозначені займенники *some*, *any* і заперечний займенник *no*. Кількісні займенники *many*, *any*, *few*. Неозначно-особовий займенник *one*. Три функції *one*. Підсилювальні і зворотні займенники.
7. Дієслово, його форми, часи (*Indefinite Tenses*, *Continuous Tenses*, *Perfect Tenses*, *Perfect-Continuous Tenses*), стан (*Active*, *Passive*), модальні дієслова та їхні еквіваленти. Умовний спосіб дієслова. Узгодження часів.

8. Безособові форми дієслів: ознаки простих форм інфінітиву, герундію, прислівників I і II в реченні і значення цих форм. Розрізнення граматичної омонімії.
9. Безособові форми дієслова їхні ознаки і значення. (інфінітив; складні інфінітивні форми і їх співвідношення з формою присудку; ознаки інфінітива в функції правого визначення і його значення; вводні дієслова (see, hear, know, want...) як ознаки тричленної дієслівної конструкції з інфінітивом і її значення; ввідний елемент (issaid, iskown, seem ...) як ознака суб'єктного інфінітивного звороту (He issaidtoarrivesoon) і його значення;
10. Модальні дієслова з перфектним інфінітивом. Ознаки модальності to be + Infinitive, to have + Infinitive, ~should + Infinitive.
11. Прийменник. Відповідність англійських прийменників українським відмінкам: родовому, давальному, знахідному, орудному, місцевому.
12. Сполучник, його види. Місце сполучників у реченні. Складні сполучники.
13. Найуживаніші суфікси, префікси англійської мови наукової літератури та їх значення. Основні суфікси іменників, прикметників, дієслів, прислівників.

Синтаксис

1. Структура речення. Прості і складні речення. Розповідні, питальні, спонукальні. Порядок слів в англійському реченні. Головні та другорядні члени речення. Конструкція there + to be.
2. Пряма та непряма мова.
3. Багатокомпонентні номінативні та атрибутивні словосполучення.

Німецька мова

Морфологія

1. Іменник. Визначення і класифікація іменників. Рід іменників. Число іменників. Синтаксичні функції іменників у реченні. Прийменники, еквівалентні українським відмінкам.
2. Артикль. Означений, неозначений. Основні правила вживання.
3. Прикметник. Класифікація, синтаксичні функції прикметників. Способи утворення ступенів порівняння прикметників. Звороти типу: so...wie, nichtso...wie.
4. Числівник, його види (кількісні, порядкові) і утворення.
5. Займенник, його види (особові, вказівні, питальні, зворотні, присвійні, сполучні, неозначені, заперечні, кількісні).
6. Дієслово, його форми, часи (Präsens, Imperfekt, Perfekt, Futur, Plusquamperfekt), стан (Aktiv, Passiv), модальні дієслова та їхні еквіваленти,

неособові форми дієслова: інфінітив, дієприкметник (PartizipI, PartizipII), конструкції з неособовими формами дієслова. Умовний спосіб дієслова (Konjunktiv I, Konjunktiv II). Узгодження часів. Керування дієслів.

7. Прислівник, його види (місця, часу, способу дії, ступеня, причини, мети, наслідку), ступені порівняння та синтаксичні функції.

8. Прийменник. Відповідність німецьких прийменників українським відмінкам: родовому, давальному, знахідному, орудному, місцевому.

9. Сполучник, його види. Місце сполучників у реченні. Складні сполучники.

10. Герундій (LeGérondif)

Синтаксис

1. Поняття про речення. Прості і складні речення. Розповідні, питальні, спонукальні. Порядок слів в німецькому реченні. Головні та другорядні члени речення. Конструкція gibtes. Пряма та непряма мова.

2. Багатокомпонентні номінативні та атрибутивні словосполучення.

ЛЕКСИЧНИЙ МІНІМУМ

Лексичний мінімум має складати не менш ніж 3250–3750 слів і словосполучень, включаючи загальнонаукову і спеціальну лексику, що відповідає широкому профілю навчального закладу та обслуговує таку тематику: філософія, економіка, науки про землю, кібербезпека, матеріалознавство, авіаційна та ракетно-космічна техніка, енергетичне машинобудування, телекомунікація та радіотехніка, авіоніка, комп'ютерні науки та інформаційні технології, тощо. У цей мінімум входить загальнонавчана термінологічна лексика з фаху, так званий потенційний словник, що має бути сформований у процесі навчання у вищому навчальному закладі і що складається з:

а) інтернаціональних слів, подібних у галузі виразу і таких, що збігаються у галузі змісту в рідній та англійській мовах;

б) відтворюваних похідних та складних слів, побудованих із знайомих морфем на основі вивчених словотвірних моделей.

Для роботи з літературою за фахом вступник на освітньо-наукову програму підготовки доктора філософії повинен знати найбільш вживані фразеологізми, скорочення і позначки, прийняті в цій літературі.

Перелік лексичних блоків для читання, перекладу та анотування
Матеріал завдань для читання, перекладу та анотування об'єднано у шість блоків за спеціальностями вищої освіти ступеня доктора філософії.

1. Спеціальності 033 «Філософія»;

- Сучасна філософія: інтернет-філософія

- Цінність і оцінка культури
- Громадська думка
- Еволюція поняття моралі

2. Спеціальності 051 «Економіка»;

- Виникнення і розвиток економіки як науки
- Економіка як система господарювання
- Роль держави в регулюванні відносин власності
- Сутність і типи грошових систем

3. Спеціальності 103 «Науки про землю»;

172 «Телекомунікації та радіотехніка»;

- Геодезія та картографія
- Системи глобального позиціонування (GPS)
- Аерофотозйомка
- Захист інформації від перешкод і несанкціонованого доступу в телекомунікаційних мережах

4. Спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення»

122 «Комп'ютерні науки та інформаційні технології»

123 «Комп'ютерна інженерія»

125 «Кібербезпека»

- Програмна інженерія в життєвому циклі програмних засобів
- Структура і умови розвитку інформаційного суспільства
- Тенденції розвитку сучасних інформаційних технологій
- Комп'ютерні системи та мережі
- Зміцнення глобальної культури кібербезпеки і управління Інтернет

103 «Науки про землю»

- Геодезія та дистанційне зондування
- Аерофотогеодезія
- Космічна геодезія
- Геодезія та землеустрій

113 «Прикладна математика»

- Математичне моделювання
- Математичний аналіз
- Алгоритмічні мови та програмування
- Теорія та методи захисту інформації

5. Спеціальності 132 «Матеріалознавство»

134 «Авіаційна та ракетно-космічна техніка»

- Основні поняття в теорії сплавів

- Робототехніка в космосі
- Ракети та їх компоненти
- Компоненти літаків. Літаки цивільної авіації

6. Спеціальності 142 «Енергетичне машинобудування»

- Енергетичне машинобудування України, його значення, принципи розміщення та основні центри
- Загальні світові пріоритети структурної політики енергетичного машинобудування
- Перспективи розвитку енергетичної політики машинобудування
- Електроенергетика

7. Спеціальності 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»

173 «Авіоніка»

- Система автоматичного керування польотом
- Апаратура супутникової навігації
- Система попередження та запобігання зіткнення у повітрі
- Моя майбутня професія – авіаційний інженер

Перелік тем для бесіди

1. Автобіографічні відомості (освіта, досвід роботи).
2. Ваша професійна діяльність.
3. Науково-дослідна робота здобувача вищої освіти.
4. Участь у науковій конференції.
5. Наукові дослідження, винаходи та інновації в Україні.
6. Роль іноземних мов у науково-дослідній роботі.
7. Використання інтернет технологій у сучасному житті.
8. Професійна етика.
9. Порівняння системи вищої освіти в Україні та в країнах ЄС.
10. Проблеми забруднення навколишнього середовища.

IV. ЗМІСТ ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Вступне випробування з іноземної мови для вступників на освітньо - наукову програму підготовки доктора філософії передбачає три етапи (завдання) різних рівнів складності, спрямованих на перевірку рівня сформованості мовленнєвої та мовної компетенцій.

1. Читання в голос фрагмента неадаптованого оригінального тексту іноземною мовою (англійською та німецькою) з фаху з точною передачею змісту у формі письмового перекладу українською мовою (зі словником).

Обсяг тексту –1500 знаків. Темп читання не менш ніж 370 др. знаків за хвилину.

2. Проглядове читання наукової статті українською мовою та передача змісту у формі анотації іноземною мовою (без словника). Обсяг тексту до 8 000 знаків. Для виконання завдання рекомендується вживати стійкі фрази та вислови які використовують під час складання анотації англійською мовою.
3. Бесіда. Метою бесіди є перевірка рівня сформованості вмінь монологічного та діалогічного мовлення з урахуванням перевірки рівня сформованості лексичної та граматичної компетенцій, а саме здатність використовувати граматично правильні форми, лексичні одиниці, які відповідають ситуації спілкування.

Бесіда іноземною мовою проводиться згідно з тематикою, передбаченою програмою (перелік тем для бесіди).

Час на виконання перекладу, анотації та підготовку до бесіди –120 хвилин.

V. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

Знання кожного вступника на освітньо-наукову програму підготовки доктора філософії оцінюються за сумою балів трьох питань екзаменаційного білета. Вступний іспит з іноземної мови, як кваліфікаційний іспит, оцінюється за 100 бальною шкалою.

Загальна оцінка:	від 0 до 60 балів вважається «незадовільно».
	61 - 74 балів «задовільно»
	75 - 90 балів «добре»
	90 - 100 балів «відмінно»

Максимальна кількість балів за кожне завдання становить:

1. Читання в голос фрагмента оригінального тексту з фаху з точною передачею змісту у формі письмового перекладу українською мовою (зі словником) - 35 балів.
2. Проглядове читання та передача змісту фрагмента оригінального тексту з фаху у формі анотації іноземною мовою (без словника) – 35 балів.
3. Бесіда в межах визначеної програмою тематики -30 балів.

Загальна оцінка за вступний іспит з іноземної мови складається із суми балів, виставлених за виконання кожного з трьох завдань екзаменаційного білета, та обчислюється за формулою:

$$O = \sum_{i=1}^3 O_i,$$

де O_i – оцінка за i -те завдання.

Бали за виконання кожного завдання виставляються виходячи із наведених у таблиці 1 характеристик відповіді.

Таблиця 1

Номер завдання	Кількість балів	Критерії відповіді
1	25-30	Коректно використані усі перекладацькі прийоми. Читання та повний адекватний переклад автентичного тексту; точно переданий зміст тексту оригіналу у тексті перекладу за допомогою змістового уподібнення. Володіння: вимовою всіх звуків іноземної мови, значенням і функціями ключових слів у тексті й основними граматичними структурами, основними інтонаційними інструментами зв'язності і узгодженості в тексті; правильне використання термінології й ключових слів;
	14-24	Не завжди доречно використані усі перекладацькі прийоми. Читання та переклад автентичного тексту з частковим розумінням; не точно передана інформація надана у тексті оригіналу та термінологія українською мовою. Володіння вимовою лише певних звуків іноземної мови на рівні автоматизму, дослівний переклад замість словникового відповідника.

	1-13	Не використані перекладацькі прийоми. Текст перекладу не оформлений відповідно до норм української мови. Читання автентичного тексту з великою кількістю помилок та неповним розумінням. Не володіння вимовою звуків іноземної мови на рівні автоматизму. Значно змінений текст оригіналу та зміст ключових слів та термінів.
2	25-35	В повній мірі розкрита суть завдання; зв'язний текст; використані різноманітні засоби зв'язку. Орфографія та пунктуація продумані та достатньо грамотні. Повне володіння значенням і функціями ключових слів, основних інтонаційних контурів й інструментів зв'язності й узгодженості у тексті. Знання певних граматичних структур.
	14-24	Частково розкрита суть завдання. Використані найуживаніші елементи для з'єднання речення. Допущено декілька орфографічних, лексичних та граматичних помилок. Переказ змісту з незначними помилками.
	1-13	Неповна, дуже коротка відповідь. Використання коротких та простих речень неправильної структури. Допущено багато орфографічних, лексичних та граматичних помилок.
3	20-30	Чіткий рівень сформованості вмінь усного мовлення. Високий рівень лексичної та граматичної компетенції. Вміння вести детальний монолог; дотримання заданої теми; чіткі аргументи під час бесіди; використання найуживаніших фраз; влучне реагування на позицію співрозмовника; спроможність вести бесіду в межах програмної тематики та вільно спілкуватися іноземною мовою.
	10-19	Середній рівень сформованості вмінь усного мовлення, лексичної та граматичної компетенції. Короткий монолог; використання коротких та простих речень; труднощі при висловлюванні ідей під час бесіди. Відсутність жвавого мовлення та

		відповідної реакції на запитання екзаменатора. Здатність повільно спілкуватися з поодинокими лексичними й граматичними помилками. Обмежене володіння значенням і функціями ключових слів та граматичних структур у тексті.
	1-9	Низький рівень сформованості вмінь усного мовлення, лексичної та граматичної компетенції. Труднощі при висловлюванні ідей під час бесіди. Не користується базовими засобами з'язку для поєднання висловлювань. Спілкування іноземною мовою у дуже повільному темпі зі значними стилістичними, лексичними й граматичними помилками. Досить повільна реакція на запитання екзаменатора за темою повідомлення.

Вступники, які мають міжнародні сертифікати з іноземної мови, отримані впродовж останніх двох років, що засвідчують рівні B2 і вище, звільняються від складання вступного іспиту з іноземної мови. Міжнародні сертифікати рівнів B2 і вище прирівнюються до результатів вступного випробування з іноземної мови у 100 балів.

Експертизу поданих вступниками міжнародних сертифікатів з іноземної мови, що засвідчують рівні B2 і вище, проводить кафедра іноземних мов до початку вступних випробувань.

Перелік міжнародних сертифікатів з іноземної мови рівнів B2 і вище, які зараховуються замість вступного іспиту до аспірантури, подано нижче:

Перелік міжнародних сертифікатів з іноземної мови рівнів B2 і вище, які зараховуються замість вступного іспиту до аспірантури

Таблиця 2

Іноземна мова	Екзамен
<i>Англійська мова</i>	IELTS
	TOEFL BT / TOEFL paper based
	CPE

	CAE
	FCE
	Cantest
<i>Німецька мова</i>	TestDaF
	Goethe-Zertifikat
	Zentrale berstufenprufung
	Kleines Deutsches Sprachdiplom

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТУ

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти : вивчення, викладання, оцінювання. – К. : Ленвіт, 2003. – 260 с.
2. Програма з англійської мови для професійного спілкування. – К. : Ленвіт, 2005. – 108 с.
3. Астаніна Н. В., Бабич М. Є., Четверухіна О. Б. Міжнародні перевезення. – К. : НТУ, 2006. – 122 с.
4. Астаніна Н. В., Березова Л. С., Сахнюк Т. В., Четверухіна О. Б. Вантажні перевезення. – К. : НТУ, 2012. – 80 с.
5. Бориско Н. Ф. Бізнес-курс німецької мови. – К. : Логос, 2007. – 352 с.
6. Гаріна В. П. Методичні вказівки до практичних занять з німецької мови за темою «Дорожньо-будівельні матеріали» для студентів II курсу. – К.: НТУ, 2001. – 48 с.
7. Івченко Л. Л, Подойніцина Є. В., Столяров А. Л. Автомобіль. – К. : УТУ, 1998. – 142 с.
8. Крилова Н. І. Ділова німецька мова. Комерція. – М. : НПП «ИНВИС», 1992. – 158 с.
9. Ровніна Н. І., Гусєв О. В., Зайко О. І. Цементобетонні покриття в сучасному дорожньому та аеродромному будівництві. – К. : НТУ, 2002. – 78 с.
10. Середенко А. В. English for Computer Science Students. – К. : НТУ, 2010. – 136 с.
11. Тарнопольський О. Б., Кожушко С. П. Ділові проекти: підручник з ділової англійської мови для студентів вищих навчальних закладів освіти та факультетів економічного профілю. – Вінниця: Нова книга, 2002. – 328 с. 14.

12. Щербакова К. Є., Кучкина Г. Н, Сударикова Н. А. Посібник з німецької мови для автомобільно-дорожніх вузів. – М.: Вища школа, 1992. –156 с.
13. AttheCustoms / Ділова англійська мова. Митниця та митні формальності. Навчальний посібник англійською мовою. – Тернопіль : СМП «Астон», 2008. – 246 с.
14. Чоботар О.В., Серебрякова Н.О., Граматика сучасної німецької мови – Донецьк: ТОВ ВКФ «БАО», 2007.- 432с.
15. Хоменко Л., Хоменко О., Підручник німецької мови для студентів економічних університетів/факультетів. Рівень В1л., 2006-144 с. ПП «Нова книга»
16. Кравченко А. П., Сучасна граматика німецької мови – Донецьк: ООО ПКФ «БАО»; 2004. -224 с.
17. Dreyer. Schmitt, Lehr – und Übungsbuch der deutscher Grammatik. Hueber Verlag; 2009 – 391 p.
18. Alexander L. G. Right Word Wrong Word. – Harlow : Longman, 2008. –160 p.
19. Bailey S. Academic Writing. – the Taylor and Francis e-Library, 2006. –261 p.
20. Cotton D., Falvey D., Kent S. Market Leader (Intermediate).– London: Pearson Longman, 2000. – 160 p.
21. Eastwood John, Oxford Guide to English Grammar. – Oxford : Oxford University Press, 2007. – 272 p.
22. Evans V. FCE Use of English. – Newbury : Express Publishing, 2007. –194 p.
23. Jakeman, V., McDowell, C. IELTS Practice Tests. – Cambridge : Pearson Longman, 2003. – 172 p.
24. Kolesnikova O. L., Varlakova A. V. International Tourism. – Kyiv : NTU, 2013. – 164 p.
25. Mahnke, M.K., Duffy, C.B. The Heinemann ELT TOEFL Preparation Course. – Oxford: Macmillan Heinemann, 2000. – 254 p.
26. Michajlow, L., Weber, H., Weber, F. Deutsche Wirtschaftssprache für Russen. – М. :Vysshajaschkola, 1999. – 86 p.
27. Pile Louise Intelligent English. – Harlow : Pearson Education Ltd, 2011. – 19p.
28. Pay D., Greenall S. CAE Reading Skills. – Cambridge : Cambridge University Press, 2001. – 228 p.
29. Popow A. A., Popok M. L. Praktische Deutsch für Hochschulen. – М.: Vysshajaschkola, 1993. – 150 p.
30. Swan Michael, Practical English Usage (3d Edition). – Oxford: Oxford University Press, 2005. – 688 p.
31. Tullis G., Trappe T. New Insights into Business. – Cambridge: Pearson Longman, 2000. – 163 p.

32. Wellman Guy The Heinemann ELT English Wordbuilder. – Oxford: Macmillan Education, 2002. – 266 p.

Програму розроблено на кафедрі іноземних мов та розглянуто на засіданні кафедри.

Протокол № 9 від «26» січня 2021 р

В. о. завідувача
кафедри «Іноземних мов»

Н. А. Скора

УЗГОДЖЕНО:

Проректор з наукової роботи

В. В. Павліков

Завідувач аспірантурою

В. Б. Селевко